

B E S Z Á M O L Ó

**A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT HIVATALA
2018. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

2019.

I. BEVEZETÉS

2012. január 1-jén lépett hatályba a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény *(a továbbiakban: Njtv.)* 123. § (4) bekezdés e) pontja, amelynek értelmében a hivatalvezető évente beszámol a közgyűlésnek a hivatal tevékenységéről.

II. A HIVATAL MŰKÖDÉSÉNEK ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

Az Njtv. 119. § (2) bekezdése a hivatalt – az elnök, az elnökhelyettes és a bizottságok mellett - a közgyűlés szervei között nevesíti. Az Njtv. 122. § (1) bekezdése kimondja, hogy a hivatal az országos önkormányzat szerveként előkészíti és végrehajtja annak határozatait, ellátja az országos önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat – mely feladatok különösen a testületi és átruházott hatáskörben meghozott tisztségviselői határozatok végrehajtása, a költségvetési szervek gazdálkodás szerinti feladatok ellátása, valamint az e törvény szerinti ideiglenes kezelői feladatok ellátása. Az Njtv. 123. § (4) pontja értelmében a hivatalvezető vezeti az országos nemzetiségi önkormányzati hivatalt és ellátja a törvényben felsorolt feladatokat.

A hivatal jogi személyiséggel és önálló költségvetéssel rendelkező önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. A hivatalban történik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok végrehajtása.

2018. évben a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának Hivatala *(a továbbiakban: Hivatal)* a reá irányadó jogszabályok és a Közgyűlés által elfogadott, a Hivatalra vonatkozó Szervezeti és Működési Szabályzat alapján végezte a munkáját. Gondoskodott az országos román önkormányzat és intézményei bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban tervezési, gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási, valamint az elnök, az önkormányzat és a hivatalvezető feladat-és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítéséről és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásáról.

A hivatal közreműködött az Magyarországi Románok Országos Önkormányzata *(a továbbiakban: MROÖ)* és a helyi nemzetiségi önkormányzat egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködések összehangolásában.

A Hivatal főbb feladatai a 2018-as évben:

- Ellátja az önkormányzati szervekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat,
- segíti a Közgyűlés munkáját,
- előkészíti és végrehajtja az önkormányzati szervek döntését,
- közreműködik a Közgyűlés, a bizottságok, az elnök döntései törvényességét érintő hivatalvezetői feladatok ellátásában,
- a Hivatal munkavállalóira vonatkozó személyi és munkaügyi feladatok ellátása,
- a köztisztviselők vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos hivatali feladatok ellátása,
- ellátja az MROÖ és az általa fenntartott intézményei hazai és Uniós pályázatainak előkészítési- és lebonyolítási, adminisztratív tevékenységét,
- belső ellenőrzési feladat elvégzése a Közgyűlés által elfogadott ellenőrzési tervnek megfelelően,
- a Hivatali gépjármű üzemben tartása.

A hivatalban folyó munka nagyságrendjét részben az ügyiratforgalom mutatja be, melynek alapján az iktatott iratok főszáma 433 db.

A Hivatal egyik fő feladata a törvényességi munkában való részvétel, melynek során ellátja a közgyűlés és a bizottságok működésével kapcsolatos előkészítő, szervező, végrehajtó feladatokat, ügyviteli teendőket.

Közreműködik a különböző, az önkormányzat, illetve a hivatal által megkötött szerződések törvényességének biztosításában is, ezzel is biztosítva a jogszerűség előzetes kontrollját.

A Közgyűlés és a bizottságok működésével kapcsolatos szervezési feladatok közé tartozik az előterjesztésekkel kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása, a közgyűlés és a bizottsági ülések előkészítése, a Közgyűlés és a bizottságok határozatainak elkészítése, a jegyzőkönyvek megírása, aláírást követően pedig a honlapon történő megjelentetése.

A feladatok közé tartozik még a Közgyűlési határozatok nyilvántartásának vezetése.

A MROÖ Közgyűlése fölött a törvényességi ellenőrzést a Békés Megyei Kormányhivatal látja el. A törvényességi felügyeleti kapcsolattartás a Nemzeti Jogszabálytáron (www.njt.hu) keresztül történik. A közgyűlési és a bizottsági ülések jegyzőkönyveit és azok mellékleteit 15 napon belül kell feltölteni a Nemzeti Jogszabálytárba. Ezen a rendszeren keresztül érkeznek a Kormányhivatal részéről a különböző – adatszolgáltatásra történő, vagy törvényességi – felhívások, továbbá a beküldött határozatokkal, jegyzőkönyvekkel kapcsolatos észrevételek, utasítások, tájékoztatások, szakmai iránymutatások és egyéb észrevételek.

2018-ban a Kormányhivatal részéről törvényességi észrevétel nem érkezett, és egyéb felügyeleti intézkedés sem történt.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzései

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény *(a továbbiakban: ÁSZ tv.)*, illetve az Állami Számvevőszék *(a továbbiakban: ÁSZ)* 2018. I. félévi ellenőrzési tervében foglaltak alapján 2018. május 3-án kezdte meg a **Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának utóellenőrzését**. Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata *(a továbbiakban: MROÖ)* megvalósította-e a 2015. évi az MROÖ gazdálkodásával kapcsolatos ÁSZ ellenőrzés által feltárt hibák, hiányosságok megszüntetése céljából kialakított intézkedési tervében foglaltakat.

Az ellenőrzés első lépéseként az ÁSZ az előzetesen megküldött dokumentumbekérő alapján kérte az ellenőrzés alapját képező dokumentumokat elektronikus úton megküldeni. Ezt követően szűrőpróbaszerű mintavétellel kiválasztott tételek ellenőrzése történt meg a helyszínen, illetve további dokumentumokat kértek bemutatni. Az ÁSZ részéről az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése, az MROÖ által rendelkezésükre bocsájtott dokumentumokra alapozva történt.

Fentiek alapján 2018. augusztus 8. napján az ÁSZ megküldte az ellenőrzésről készített jelentés tervezetét, melyre az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdése szerint az ellenőrzés megállapításra 15 napon belül írásban észrevételt lehet tenni. A jelentés tervezet tartalmazta az ÁSZ ellenőrzése alapján tett következtetéseket. Az ÁSZ megállapította, hogy az MROÖ 23 végrehajtandó feladatot határozott meg a 2015. évi intézkedési tervében, amelyből tizenegyet határidőben, négyet határidőn túl, és nyolcat részben hajtott végre. A jelentés tervezetben foglaltakat nem minden esetben értettünk egyet. Ezért - tekintettel az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésére – 2018. augusztus 17. napján a jelentéstervezetben szereplő megállapításokkal kapcsolatban megküldtük észrevételeinket az ÁSZ elnökének. Az ÁSZ-nak az észrevételekre vonatkozó álláspontja tartalmazta a figyelembe nem vett észrevételeket annak indokolásával, hogy az ÁSZ miért nem fogadta el. Végül 2018. október 9. napján az ÁSZ megküldte az Utóellenőrzésről készített végleges és mindenki számára nyilvános számvevőszéki jelentését.

Összességében megállapítható, hogy az ÁSZ által tett megállapítások és javaslatok révén – a 2014. évet megelőző időszakhoz képest - sikerült az MROÖ szabályozási és pénzügyi lebonyolító tevékenységén lényegesen javítani.

Az ÁSZ éves munkaterve alapján 2018. év első felében, „Az országos nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában lévő intézmények gazdálkodásának ellenőrzése” című ellenőrzése keretén belül, **ellenőrizte még továbbá a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata által fenntartott „Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium (a továbbiakban: intézmény) gazdálkodását.**

Az ellenőrzés 2014-2016. évek közötti időszakra terjedt ki. Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az MROÖ által fenntartott Intézmény gazdálkodása, a belső kontroll rendszer kialakítása és működtetése, a fenntartó önkormányzat által nyújtott támogatás, illetve az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyon felhasználása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e.

Az ellenőrzés eredményeként határozták meg, hogy annak révén javulhat az ellenőrzött költségvetési szervek gazdálkodása, és átfogó képet kaphatnak az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények gazdálkodásának sajátosságairól, hiányosságairól és az alkalmazott jó gyakorlataikról, illetve a hiányosságok felmerülése esetén javaslatokat fogalmazhatnak meg a közpénzek átlátható, szabályszerű felhasználása érdekében.

Az ellenőrzés lezárulta után az ÁSZ megküldte 18218 számú jelentését (*a továbbiakban: Jelentés*), amely javaslatokat tartalmazott a Gimnázium működése és gazdálkodása szabályozottságának javítása érdekében, hogy a megfelelő szabályozási környezet és a gazdálkodási gyakorlat megfelelően tudja támogatni az átlátható működést.

Az ellenőrzésről készített 18218 számú Jelentés javaslatokat tartalmazott a Gimnázium működése és gazdálkodása szabályozottságának javítása érdekében, hogy a megfelelő szabályozási környezet és a gazdálkodási gyakorlat megfelelően tudja támogatni az átlátható működést. Ugyanakkor a Jelentés megállapította, hogy az MROÖ az általa fenntartott intézménnyel kapcsolatos irányítási feladatait szabályszerűen látta el, a munkáltatói jogkörét a jogszabályoknak megfelelően gyakorolta.

Az ellenőrzés megállapításai és javaslatai ugyanakkor lehetőséget adnak arra, hogy az intézmény, a megfelelő belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése által biztosítani tudja működési és gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségét, illetve arra, hogy a szükséges szabályzatok aktualizálását követően kialakítsák a megfelelő gyakorlatot. Ezt a célt szem előtt tartva készítették el az Intézkedési tervet, melynek jóváhagyásáról az MROÖ Közgyűlése 108./2018. (IX.13.) számú határozatával hagyta jóvá. A hiányosságok megszüntetésének végső időpontjaként 2019. február 28. napját jelöltük meg, annak érdekében, hogy a 2018/2019-es tanév II. félévét már megfelelő szabályozottsággal tudják elkezdeni.

A Gimnázium igazgatója az intézkedési tervnek megfelelően igazgatói utasításban elrendelte a feladatok végrehajtását, melyek mindegyike teljesítésre került.

Közgyűlés, bizottságok

2018-ban a közgyűlés 7 alkalommal ülésezett, mely során 149 határozatot hozott.

A Közgyűlés bizottsági struktúrája – 2017. évhez képest - 2018. évben nem változott.

A Közgyűlés bizottságai 2018. évben összesen 17 alkalommal üléseztek, melynek során összesen 94 határozatot hoztak. Ennek Bizottságonkénti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

BIZOTTSÁG NEVE	ÜLÉSEK SZÁMA	HATÁROZATOK SZÁMA
Oktatási Bizottság	7	38
Pénzügyi Bizottság	6	38
Kulturális és Ifjúsági Bizottság	4	18

A Közgyűlés ülésére és a bizottsági ülésekre az előterjesztéseket a hivatalvezető készíti el. A határozatok és az előterjesztések nagy száma miatt azt mindenképpen el kell mondani, hogy az anyagok elkészítése megfeszített munkát követel meg a hivatalvezetőtől és azoktól a kollégáktól, akik segítenek a testületi anyagok előkészítésében, hiszen a Hivatali apparátus több mint 8 éve nem bővült, viszont ezzel ellentétben a feladatok köre és mennyisége évről-évre csak növekszik.

III. A HIVATAL BELSŐ SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A Hivatal gazdasági szervezettel rendelkezik, ezen túlmenően különálló szervezeti egységekre nem tagozódik, az egyes feladatokhoz önálló ügyintézők vannak rendelve. A szakemberek közvetlen vezetését a hivatalvezető gyakorolja.

A Hivatal létszámkerete a 2018-as évben is 6 fő, mely munkavállalók a köztisztviselői törvény és a Munka törvénykönyve hatálya alá tartoznak.

A Gazdasági szervezet munkatársai által ellátott feladatok az alábbiakban foglalhatók össze:

- előkészítik az önkormányzat és intézményei gazdálkodásával, pénzügyeivel, pénzellátásával kapcsolatos döntéseket, majd elvégzik az ezekkel kapcsolatos feladatokat
- elkészítik az önkormányzat költségvetésével, zárszámadásával, mérlegével, éves beszámolójával kapcsolatos előterjesztéseket,
- elkészítik a pénzügyi jelentéseket, végzik a pénzügyi nyilvántartásokat,
- vezetik a tárgyi eszközök, átadott pénzeszközök nyilvántartását;
- pályázatokkal kapcsolatos pénzügyi ügyintézés;
- az önkormányzati hivatal és az intézményekkel kapcsolatos pénzügyi és munkaügyi jellegű teendők koordinálása, feladatok ellátása.

Az önkormányzat vállalkozási tevékenységet nem folytat, működésének forrásai:

- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 9. sz. melléklete II. fejezet 1. pontja alapján: Magyarországi Románok Országos Önkormányzata és Média jogcímcsoport terhére: **137,5 e. Ft.**
- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 9. sz. melléklete II. fejezet 2. pontja alapján: Magyarországi Románok Országos Önkormányzata által fenntartott intézmények támogatása jogcímcsoport terhére: **48,0 e. Ft.**
- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 40.§-a, valamint a 7116-3/2016/KOIR számú szerződés keretében biztosított köznevelési támogatás alapján a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata által fenntartott hat köznevelési intézmény működési támogatásának finanszírozására **1.248.456.103,-Ft.** összegű támogatásban részesült, amiből a kiutalt köznevelési támogatás összege **228.147.001,-Ft.**

A Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett "Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2018. évi költségvetési támogatása" elnevezésű felhívásra a NEMZ-KUL-18 és a NEMZ-PED-18 kategóriákban az MROÖ az alábbi pályázatokat nyerte el:

- A NEMZ-KUL-18-1134 azonosítószámú támogatási szerződés alapján az Országos Román Nyelv- és Hagyományörző Diákkörök Fesztiválja rendezvény támogatása célra **600.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-18-1180 azonosítószámú támogatási szerződés alapján a Perinița-Körök XXVI. Országos Fesztiválja rendezvény támogatása célra **800.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-18-1182 azonosítószámú támogatási szerződés alapján a Magyarországi Románok Kulturális Napja rendezvény támogatása célra **700.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-18-1222 azonosítószámú támogatási szerződés alapján az MROÖ elektronikus honlapjának bővítése, szerkesztése célra **390.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-PED-18-0008 azonosítószámú támogatási szerződés alapján a Szaknyelvi továbbképzés közismereti tárgyakkól célra **1.500.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-PED-18-0010 azonosítószámú támogatási szerződés alapján Anyanyelvi, szakmai módszertani továbbképzés célra **1.500.000 Ft** összegű támogatásban részesült.

A fentiekén túl az alábbi egyéb bevételek realizálódtak:

- 58703/2018/KOZNEVIG számú támogatási szerződés keretében a 2018/2019. évi nemzetiségi tankönyv támogatás 3.167.698,-Ft, amelyet 2019. januárjában kaptunk meg.

Az MROÖ 2018. évi nemzetiségi támogatási igénye alapján az Emberi Erőforrások Minisztériuma beruházásra, felújításra az alábbi vissza nem térítendő támogatásokat nyújtotta:

- NEMZ-E-18-0014 „*A Kétegyházi Román Tájház épület- és nád tetőszerkezet felújítása*” támogatási célra támogatási előleg formájában **10.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-18-0015 „*A gyulai Románvárosi Óvoda új csoportszoba kialakítása – II. ütem*” támogatási célra támogatási előleg formájában **32.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-18-0016 „*A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata Budapesti ingatlanának felújítása*” támogatási célra támogatási előleg formájában **2.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-18-0017 „*A Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda részére útépités és parkoló kialakítása*” támogatási célra támogatási előleg formájában **4.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-18-0018 „*Az Eleki Román általános Iskola teljes villanyhálózatának cseréje, valamint az épület fűtési rendszerének korszerűsítése*” támogatási célra támogatási előleg formájában **22.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-18-0076 „*A gyulai Nicolae Bălcescu Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium épületében bekövetkezett rendkívüli károk helyreállításának támogatása*” támogatási célra támogatási előleg formájában **50.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-18-0082 „*A Cronica román hetilap szerkesztősége épületének fűtéskorszerűsítése*” támogatási célra támogatási előleg formájában **2.000.000 forint** vissza nem térítendő támogatás.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül az MROÖ az alábbi pályázatokat nyerte el:

- A **TOP-1.4.1-16-BS1-2017-00018** azonosító számú, a „*Magyarországi Románok Országos Önkormányzata fenntartásában lévő Gyulai Románvárosi Óvodában új tornaszoba kialakítása*” című projekt keretén belül **50.000.000 Ft** támogatás;
- A **TOP-1.4.1-15-BS1-2016-00020** azonosító számú, a „*Magyarországi Románok Országos Önkormányzata fenntartásában lévő battonyai Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda kapacitásának növelése új csoport szoba kialakításával, meglévő épület belső átalakítása és bővítése*” című projekt keretén belül **130.000.000 Ft** támogatás.

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretén belül az MROÖ az alábbi pályázatokat nyerte el:

EFOP-3.1.8-17-2017-00161 *Iskolaközi szemléletformáló programok Kétegyházán, a támogatás összege 15 millió forint.*

EFOP-3.1.8-17-2017-00182 „*Együtt, testvérként*” *Battonya és Körösszakál iskolái között a támogatás összege 15 millió forint.*

A **pénzügyi munkatárs** látja el az Önkormányzati Hivatal dolgozóival kapcsolatos személyzeti munkát, intézi a munkaügyi teendőket. Továbbá főbb teendői még:

- az önkormányzat és a hivatal bankszámla forgalmának napi figyelemmel kísérése (bejövő pénzeszközök),
- a beérkező számlák kezelése,
- az önkormányzat és a hivatal számláinak utalása,
- megbízási díjak utalása,
- bérek és járulékok utalása,
- rezsiköltségek utalása,
- az önkormányzat és a hivatal napi pénzügyi és egyéb ügyeinek intézése,
- készpénzfelvétel az önkormányzat és a hivatal számláiról, banki ügyintézés,
- házipénztár kezelése és az ezzel kapcsolatos teendők ellátása az önkormányzat, hivatal, projektek tekintetében.
- intézmények gazdasági ügyeinek segítése, az intézményekért felelős gazdasági szakreferens munkájának segítése,
- szabadság-nyilvántartás vezetése,
- munkaügyi feladatok intézése (munkaügyi iratok kezelése, nyilvántartás vezetése),
- saját személygépkocsi használat számfejtése a képviselők és a hivatal alkalmazottai tekintetében,
- a közgyűlés és bizottságai ülésének előkészítésében való részvétel.

Az **ügyviteli feladatokat ellátó személy** feladata az elnök, a hivatalvezető munkájának segítése, ügyiratok iktatása, telefonhívások kezelése, ügyfelek és vendégek fogadása, a testületi anyagok összegyűjtése, postázása és kezelése, a testületi ülések jegyzőkönyvezetése, az intézményekkel és a civil szervezetekkel való kapcsolattartás.

IV. OKTATÁSÜGY

A hazai nemzetiségek államalkotó tényezők így természetes, hogy közoktatási hálózatunk - a román is - a magyar közoktatási rendszer szerves része. Magyarországon jogszabályi rendelkezések biztosítják a nemzetiségi oktatás megvalósulását, a költségvetési törvény pedig többlétszámú támogatást nyújt a nemzetiségi oktatás anyagi kondíciójának javítására. A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata – mint az ismeretes – hat román nemzetiségi közoktatási intézmény fenntartója:

- **Bihar Román Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda**
- **Eleki Román Általános Iskola**
- **Kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda**
- **Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda**
- **„Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium**
- **Románvárosi Óvoda**

A településeken működő oktatási intézmények átszervezése következtében az óvodákban, általános iskolákban, illetve a gimnáziumban a gyereklétszám folyamatosan növekszik. A 2018. október 01-i statisztikai jelentés alapján az MROÖ fenntartásában lévő óvodákban, általános iskolákban, gimnáziumban és a kollégiumban a következő létszámok realizálódtak:

az óvodások létszáma: 249 fő, az általános iskolákban: 659 fő, a gimnáziumban 193 fő, a kollégiumban 76 fő volt a gyermek és tanulók létszáma. Az intézményekben több mint 220 fő a pedagógusok, a pedagógus munkát segítők és a technikai dolgozók létszáma.

Nemcsak az MROÖ vezetése, hanem az átvett intézmények pedagógusai és szülői munkaközösségének véleménye és tapasztalata is az, hogy a fenntartóváltások a korábbival előnyösebb helyzetbe hozták az iskolákat és az óvodákat. Ennek lényege: biztosabb anyagi háttér, intézményirányítási, szakmai és gazdasági önállóság. Az MROÖ által fenntartott intézményekben az igényes szakmai munka mellett sikerült egy jó gazdasági apparátust kialakítani, akiknek munkája nagymértékben hozzájárul a napi működtetéshez.

A MROÖ Hivatalában az intézményigazgatási feladatokat 1 fő gazdasági szakreferens látja el.

Az intézményekért felelős gazdasági szakreferens fő feladatai:

- a köznevelési intézményekkel kapcsolatos feladatok ellátása,
- kapcsolattartás az intézményekkel, és a szakmai szervekkel (államkincstár, minisztérium, kormányhivatal),
- segíti a köznevelési intézmények ellenőrzéseit, megbízás esetén képviseli a hivatalt,
- segíti az intézmények gazdasági feladatainak ellátását,
- előkészíti és koordinálja az önkormányzat fenntartása alatt működő költségvetési szervek gazdasági, pénzügyi tevékenységével járó költségvetési, ellenőrzési feladatokat,
- alapító okiratok módosításának, egységes szerkezetbe foglalásának előkészítése és a törzskönyvi nyilvántartással kapcsolatos feladatok ellátása,
- működési engedély módosítás
- állami támogatások igénylése, nyilvántartása, elszámolása,
- pályázatok, külön támogatások igénylése, az ezzel kapcsolatos feladatok ellátása, támogatási szerződések előkészítése, ezek koordinálása az intézmények felé, nyilvántartás, elszámolás,
- intézmények finanszírozásának nyilvántartásával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok,
- pályázati források nyilvántartása, egyeztetése, elszámolás.

Pedagógiai szakmai segítséget nyújtó munkacsoport

A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata a köznevelési intézmények átvétele során a működésükhöz szükséges megfelelő pénzügyi és jogi feltételek biztosítása mellett annak a legfontosabb célnak is eleget kíván tenni, hogy tovább növelje a román nyelvi nevelés-oktatás eredményességét. E feladatra jött létre az Országos Önkormányzat Hivatala keretében a pedagógiai munkacsoport, amely szakmai tevékenységének kezdetén helyszíni konzultációt folytatott a köznevelési intézmények pedagógusközösségeivel. E vizsgálódás alapján megállapítást nyert, hogy a hazai román kétnyelvű nevelés-oktatás – kevés kivételtől eltekintve – magyar nyelvi környezetben valósul meg. Az ebből adódó alapvető probléma valamennyiünk előtt ismert: gyermekeink, tanulóink döntő többsége kevés román nyelvtudással érkezik az óvodába, iskolába. Egyre kevesebb család őrizte meg nyelvátörökítő képességét. Ily módon a tanulók és gyerekek nyelvismerete igen heterogén. Ez komoly kihívást jelent óvodáink és iskoláink számára, hiszen a köznevelési intézmény szinte az

egyetlen helyszín, ahol a felnövekvő generáció fejlesztheti román nyelvismeretét. Nem ritka eset, hogy a gyermek az intézményben kezdi el megtanulni a román nyelvet. Ugyanakkor természetesen az intézményeknek két nyelven kell eleget tenni a pedagógiai programok és tantervi követelmények megvalósításának. E helyzetelemzés - amelyet az Országos Önkormányzat Közgyűlése is elfogadott - képezte az ebben az évben megvalósítandó programok kiindulási pontját.

Az első program egy nagyszabású projekt amely pedagógusaink és számos a román nemzetiségi neveléshez-oktatáshoz értő szakember közreműködésével, a **Szakkifejezések Gyűjteménye** (*Culegere de expresii de specialitate*) megalkotása volt. E munka három részből áll, külön részben foglal helyet az óvodai neveléshez, az alapfokú neveléshez-oktatáshoz, továbbá az ötödik évfolyamtól a középiskoláig használt szakkifejezések gyűjteménye.

A Szakkifejezések Gyűjteményének megalkotását egyrészt az indokolja, hogy a kétnyelvű nevelő-oktató munkában résztvevő pedagógusok a román nyelv, illetve a román nyelv- és irodalom tantárgyakon kívül a többi közismereti diszciplínát magyar nyelven sajátítják el a magyarországi felsőfokú képzés keretében. A közismereti tárgyak román vagy kétnyelvű oktatásának megkönnyítése érdekében is alkottuk meg az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó kétnyelvű szakkifejezések gyűjteményét. Másrészt és a fentieknél is fontosabb szempont, hogy a gyermekek, tanulók igen változatos nyelvismeretét lehetőség szerint homogénebb szintre hozzuk, nyelvismeretük, szókincsük, beszédképességük fejlődjön. Ugyancsak lényeges, hogy a gyengébb nyelvismerettel rendelkező gyerekek esetében ne lehessen akadálya a román, vagy két nyelven oktatott tantárgyakban foglalt tudásanyag maradéktalan elsajátításának.

E munkától azt is reméljük, hogy a segédlet azt is szolgálhatja, hogy az óvodai nevelés és az alsófokú nevelés-oktatás során a nyelvi ismereteket kitágítsa a nevelés minden területére. Mindez megkönnyítheti, hogy a gyermekek a kétnyelvű oktatásba a korábbinál sikeresebben bekapcsolódhassanak. Így az iskolai oktatás során a segédlet megkönnyítheti a közismereti tárgyak két nyelven való oktatását, a román nyelven oktatott tantárgyak esetében segítséget nyújthat bizonyos kevéssé ismert kifejezések megértéséhez.

Az év során elvégzett munkák eredményeként elkészült az Óvodai nevelés szakkifejezéseinek gyűjteménye, továbbá az Alsó tagozatos szakkifejezések gyűjteménye. Az előbbi munkát a gyulai Románvárosi Óvoda és a Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda óvodapedagógusai végezték el, az utóbbi munka szerzői a Nicolae Bălcescu Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium tanítói. Mindkét dolgozatot Sebestyén Corina munkatársunk lektorálta.

A felső tagozat és a gimnázium számára készült Szakkifejezések gyűjteménye igen nagy lélegzetű munka, amely kiterjed az összes közismereti tárgyra, számos pedagógus és külső szakember közreműködésével készült el. Lektorálta: Fábiánné Orosz Ibolya, felelős szerkesztője pedig Czegléginé Dr. Gurzó Mária.

Ugyancsak a nyelvfejlesztést és nyelvi készség gyarapítását szolgálja az alábbi két munka:

Borza Lucia: Să scriem și să vorbim corect românește (*Írjunk és beszéljünk helyesen románul*). A kiadvány 2. javított kiadás. Segíti a nyelvfejlesztést, a pontos szóbeli és írásbeli kifejezést. A teljesség igényével magába foglalja a nyelvtani ismeretekhez kapcsolódó beszéd és stilisztikai gyakorlatokat. Mindezek alapján a segédlet hiánypótló. A mű felelős szerkesztője Fábiánné Orosz Ibolya.

Mihai Kozma: Limba română în conversația cultă (*A román nyelv mai modern használatban*). A könyv a szerző által átdolgozott és bővített változat. Kiváló segédlet általános és középiskolások, illetve egyetemi hallgatók számára és mindazoknak, akik

fejleszteni kívánják román nyelvtudásukat. A nyelvkönyv kitűnő segítség a nyelvvizsgákra való felkészüléshez. Fejleszti a beszéd- és íráskészséget. A hazai románok nyelvismeretére alapozva alakítja ki a mai modern román nyelvezetet. A művet lektorálta Dr. Hoczopán Anna.

Az óvodai és az alsó tagozatos segédlet a pedagógusok számára készült, az Országos Önkormányzat rendelkezik azzal a technikai háttérrel, hogy e viszonylag kis példányszámú munkákat saját maga kivitelezze. A felső tagozat és a gimnázium számára készült terjedelmes segédlet mind a pedagógusok mind a tanulók számára lesz elérhető. Az utóbbi három kiadvány nyomdai kivitelezése az Országos Önkormányzat által elnyert pályázati támogatásból és saját maga által biztosított forrásból valósul meg.

Az összes segédlet, mű a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának publikációja.

A jövő tanév elejére a fenti segédletek, munkák tanév elején az intézmények rendelkezésére fognak állni.

Pedagógus továbbképzések

A korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is az Aurel Vlaicu aradi Állami Egyetemen kötött megállapodás keretében, több aradi köznevelési intézmény közreműködésével megszerveztük a pedagógusok szaknyelvi továbbképzését.

Minden pedagógus szakterületének megfelelően vett részt egy-egy köznevelési intézményben szakmai gyakorlaton, 40 óra időtartamban. Az óvodapedagógusok az óvodákban, a tanítók az alsó tagozatokban, a tanárok a szakjuknak megfelelő tanórákon hospitáltak, majd a foglalkozások, illetve tanórák végén megvitatták a gyakorlaton szerzett szakmai, módszertani tapasztalataikat. A továbbképzés zárásaként minden résztvevő szakképzettségének megfelelően szabadon választott foglalkozás- illetve óravázlatot készített.

Ezen kívül az óvónők, tanítók és a román nyelv-és irodalom szakos tanárok egy hetes szakmai módszertani továbbképzésen vettek részt Romániában Monasea-n (Menyházán), az aradi egyetem tanárainak közreműködésével. Mivel köztudottan a nevelő-oktató munka folyamata az egyes képzési szintekre épül, az elért eredményeket a kezdő szintek alapozzák meg. Ezért különösen a román nyelv fejlesztése szempontjából a korábbinál sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani az óvodai, illetve az alapfokú nyelvi nevelésre oktatásra. Célszerű, hogy az óvodapedagógusok, illetve a tanítók legalább két évente részt vehessenek anyanyelvi környezetben, Romániában továbbképzéseken.

V. KULTÚRA, KÖZMŰVELŐDÉS, HAGYOMÁNYŐRZÉS, EGYHÁZI ÉLET

A magyarországi románság kulturális életét – 2018-ban is - jórészt az országos román önkormányzat és a Dokumentációs és Információs Központ, de főként a helyi román nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek rendezték.

A Hivatal és a helyi nemzetiségi önkormányzatok között jó munkakapcsolat alakult ki. A Hivatal segítette a helyi közösségeket a rendezvényeik lebonyolításában, illetve a beérkezett igények, kérések megoldásában – lehetőségeihez mérten. Ez alapján tudunk részt venni a Lőkősházán rendezett Farsang Kupa, a Pocsajon rendezett Tanaszi János Emléktorna, a Körösszakálon rendezett Húsvét Kupa anyagi támogatásában és szervezésében.

Az MROÖ a 2017-es évben - lehetőségeihez és kapacitásához mérten – is több rendezvény szervezésében és lebonyolításában vett részt. Februárban a Dokumentációs és Információs

Központtal közösen rendeztük meg az Országos Román Bált, mely keretein belül sikerült összehozni a hazai románság képviselőit egy közös ünneplésre. Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által nyújtott támogatás keretén belül szerveztük meg a már hagyományossá vált rendezvényeinket. Májusban Pocsajon az Országos Román Hagyományörző Diákkörök Fesztiválját – ismertebb nevén „Barátságkupa – júniusban az immár XXVI. Perinița-körök Országos Találkozóját, valamint októberben az Országos Román Kulturális Napot. Mindhárom rendezvény 2018-ban is nagy részvétel mellett, zökkenőmentesen zajlott le. A rendezvényeknek helyt adó intézmények valamint a helyi nemzetiségi önkormányzatok is nagymértékben részt vettek a szervezési munkálatokban - mely segítségért ezúton is köszönetet mondok nekik – de ugyanakkor megemlíteném, hogy az alacsony apparátusból adódóan a Hivatal dolgozóinak is többletfeladatot jelent, hiszen sok előzetes előkészülettel jár ezen események megszervezése és sajnos nincs külön személyzet a pályázatok beadására és a továbbiak figyelemmel kísérésére.

Településeink többségben – az elmúlt évben is – működött, működik hagyományörző együttes, énekkar s ez irányú tevékenységük igen fontos az identitás megőrzésében. A legtöbb együttesnek ifjúsági és gyermekcsoportja is van. Az öntevékeny hagyományörző csoportokkal harmonikus együttműködés jegyében rendszeres munkakapcsolatot alakítottunk ki, lehetőségeinkhez mérten segítettük munkájukat szakemberek és anyagi támogatások biztosításával. E segítségnyújtással csoportjainknál biztosítani tudta az önkormányzat a felkészülést a különböző rendezvényekre. Az együtteseknek folyamatos fellépési, bemutatkozási lehetőséget próbált az önkormányzat biztosítani itthon és külföldi rendezvényeken.

Az országos román önkormányzat, a román nemzetiségi hagyományokat művelő és őrző személyek elismeréséül alapította meg „A Magyarországi Románokért” díjat, melyet 2018-ban a ösztöndíj Siluan Mănuilă, a Magyarországi Román Ortodox Egyházmegye Püspöke részére ítélte oda. Szintén az MROÖ által alapított, „A Magyarországi Román Oktatásért” díjat 2018-ban az MROÖ Közgyűlése Pop Irén Katalin, a Furtai Bessenyei György Általános Iskola román nemzetiségi tanítója részére ítélte oda.

Az MROÖ elismerésben részesítette az általa fenntartott közoktatási intézményekben lévő 40 éves, a román pedagógusi pályán eltöltött pályauttal rendelkező, illetve nyugdíjba vonuló pedagógusokat. Ez alapján az alábbi öt pedagógus részesülhetett az elismerésben:

- Szilágyi Lászlóné – A Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda igazgatója
- Bordás Jánosné – a „Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium tanítója,
- Cserhátiné Gurzó Éva - a „Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium román-földrajz és testnevelő szakos tanára,
- Cserhádi Mihály - a „Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium tanára
- Szentlélekiné Moldován Éva – a „Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium testnevelés-román szakos tanára

Általánosan megállapítható viszont az, hogy e területen - kultúra, közművelődés és hagyományápolás – szereplő célok hatékonyabb megvalósítása érdekében szükség lenne a meglévő minisztériumi háttérintézményei nemzetiségi tevékenységeinek további

összehangolására az országos önkormányzatok törekvéseivel, illetve megteremteni egy biztos anyagi hátteret a hagyományörző egyesületek részére.

A nemzetiség identitásának megőrzésében, anyanyelvének ápolásában a nemzeti jegyeket hordozó egyházra jelentős szerep hárul, ezért önkormányzatunk meghatározó pilléreként tekinti, ebből kifolyólag az általuk kért mértékben munkakapcsolatot alakított ki valamennyi egyházi közösséggel, együttműködött és segítette munkájukat belföldi és főként romániai kapcsolataik erősítésében és kiszélesítésében.

A Magyarországi Román Ortodox Püspökséggel kialakított jó munkakapcsolat eredményeként önkormányzatunk segítette a Püspökség pályázatainak benyújtását és lebonyolítását, valamint támogatta és részt vett az egyházközségek által szervezett egyes események előkészítésében és lebonyolításában is.

VI. ÖSSZEGRZÉS

A beszámolóban igyekeztünk – a teljesség igénye nélkül – átfogó képet nyújtani a Hivatal munkájáról. Megfelelő munkaszervezéssel a központi jogszabályok által előírt és a Közgyűlés által elrendelt feladatokat az apparátus igyekezett magas színvonalon, eredményesen, a legjobb tudása szerint ellátni.

A munkatársak nagy részétől megfeszített munkát kíván az, hogy a Hivatalra háruló egyre több és sokrétűbb feladatot ugyanazon nagyságú személyi állomány, de fokozottabb igénybevétel mellett - a szigorodó követelményrendszerrel egyidejűleg - magas színvonalon el tudja látni.

A tárgyi feltételek biztosítására igyekszünk kiemelt figyelmet fordítani és a lehetőségekhez mérten mindenki számára biztosítani azokat. Ezen a téren hiányosságok nincsenek. A számítógépes állomány fejlesztése, cseréje folyamatos.

A hivatal személyi állománya 2018-as év során is törekedett arra, hogy az olykor hektikusan változó jogszabályi követelményeknek megfeleljen, munkájával a hazánkban élő román nemzetiséget szolgálja és az önkormányzat tevékenységét segítse.

Összefoglalva a 2018-as évet, fontos kihangsúlyozni, hogy a hivatal munkatársai törekednek a rájuk háruló feladatok minél hatékonyabb elvégzésére. Azt is el kell ismerni, hogy munkatársaimnak egyre növekvő követelményeknek kell megfelelniük, ami egyrészt a folyamatosan változó jogszabályi feltételeknek tudható, másrészt az MROÖ fenntartásába került hat köznevelési intézmény igazgatásából, illetve az egyre több intézményi fejlesztések beruházások előkészítéséből és koordinálásából adódik.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani megboldogult Juhász Tibor Elnök Úrnak, hogy munkámban mindvégig támogatott és nem utolsó sorban a Közgyűlésnek, hogy biztosították a zavartalan munkavégzést. Egyúttal minden munkatársamnak is köszönöm az alázatos munkáját.

Gyula, 2019. május 7.

Kozma György s.k.
hivatalvezető